

från Småland

INGVAR CHRISTOFFERSSON

Denna sammanställning innehåller några av de intressanta växtfynd, som hittills redovisats för Smålands Flora. En mera fyllig rapport kan ges, då alla inventerare sânt in sina uppgifter för 1981.

Urvalet har inte gjorts enbart med hänsyn till arternas sällsynthet. Växtgeografiskt anmärkningsvärda lokaler, tendenser till spridning eller tillbakagång, rester efter tidigare större förekomster och nya typer av växtplatser har också noterats.

Arterna är uppställda i samma ordning som i inventeringslistan. För varje lokal anges socken och därefter länsbokstav.

Lycopodium tristachyum, cypresslummer

Vrå G, Lidhult G. Flera förekomster (I. Christoffersson, Thomas Karlsson). Lönneberga H (S-E Johansson). Starkt hotad i skogsbruket. Endast en äldre uppgift från östra Småland.

Equisetum arvense x fluviatile, strandfräken

Långasjö G, två ställen i Råamåla. Insamlad i denna by redan vid sekelskiftet av G R Elggvist, hittills Smålands enda lokal men troligen förbisedd (Thomas Karlsson)

Equisetum variegatum, smalfräken

Ljusdala H, Frödinge H (Birger Danielsson). I strandkärr. Göteryd G (Signe Karlsson). På ruderatmark. Håll ögonen öppna efter denna art!

Equisetum hyemale, skavfräken

Ljungby G, Berga G (I. Christoffersson). I slänter mot Lagaån. Troligen ovanlig i sydvästra Småland.

Botrychium matricariifolium, rutlåsbräken

Frödinge H (Anne-Marie Heimonen). Tillsammans med Botrychium lunaria, vanl. låsbräken, och Botrychium multifidum, höstlåsbräken.

Botrychium multifidum, höstlåsbräken

Frödinge H (Anne-Marie Heimonen). Se föregående art!

Blechnum spicant, kambräken

Pelarne H (Thomas Karlsson). Mycket sällsynt i nordöstra Småland, troligen ovanlig även i andra delar av Kalmar län och i landskapets centrala delar. Lätt att förbise!

Spirodela polyrrhiza, stor andmat

Halltorp H (Bengt Lundgren). Funnen här tidigare av Sterner men ej känd av honom från andra delar i Kalmar län.

Potamogeton praelongus, långnate

Lekaryd G (Lars Larsson). Troligen ovanlig i sydvästra Småland.

Butomus umbellatus, blomvass

Vetlanda F (Tommy Merkert, Göran Svensson), Skatelöv G (Stig Johnsson)

Setaria viridis, grön kolvhirs

Långasjö G, Vissefjärda G, flera lokaler (Thomas Karlsson). Gammalt åker-
ogräs, som på många håll är försvunnet, här relikrtartat kvar i trädgårdsland.

Aira caryophyllea, vittåtel

Vissefjärda G, två lokaler (Thomas Karlsson). Mycket få rapporter från
Småland, till Vissefjärda troligen nyspridd.

Hierochloë, myskgräs

Sävsjö F, flera lokaler (Birger Lindgren), Nässjö F och Barkeryd F, flera
lokaler (Inger Bergqvist, Brita Ekenfall), Aneby F (Allan Karlsson, Stefan
Lithner), Bottnaryd F (Erik Fagerlund). De småländska myskgräsen är ännu inte
artbestämda. Det är mycket bra om levande material för odling sändes från
alla lokaler till Gunnar Weimarck, Inst f syst bot, Ö. Vallgatan 20,
22361 Lund. - Nyttillkommen uppgift: Vetlanda F (Nils Kjellander).

Melica ciliata, grusslok

Loftahammar H (Margareta Arwidsson). I otillgängligt "korpberg".

Melica uniflora, lundslok

Långasjö G (Thomas Karlsson), Pjätteryd G (John Käll), Dörarp G (I. Christof-
fersson). Ovanlig i södra Smålands inland.

Poa chaixii, parkgröe

Hossmo H (Thomas Karlsson), Ryssby G och Forsheda F (I. Christoffersson),
Rydaholm F (Hans Erwing). Ett högt gräs, som förefaller vara på snabb
spridning i lövskogar.

Festuca altissima, skogssvingel

Hallingeberg H, tre lokaler (Stefan Kasselstrand), Fröderyd H (John
Christoffersson). Ett sällsynt lund- och skogsgräs, som måste behandlas
hänsynsfullt i skogsbruket.

Scirpus caespitosus ssp. germanicus, tysk tuvsäv

Torpa G, Nöttja G, Lidhult G, Annerstad G (Thomas Karlsson, Gunnar Ljunglöf,
Anna Olsson, Olle Rendell). I Hultén inte med för Småland. Tycks föredra
fuktig hedmark medan den vanliga tuvsäven växer på mossar.

Carex paniculata, vippstarr

Bottnaryd F (Erik Fagerlund), i förorenad sjö. Eksjö F (Allan Karlsson),
i kärr med bl a Thelypteris palustris, kärrbräken, och Dactylorhiza
traunsteineri, sumpnycklar, intill göl.

Carex pairae, ssp borealis, snårstarr

Slätthög G (Börje Svensson). Ser ut att vara ovanlig så långt mot sydväst.

Carex brunnescens, nickstarr

Tutaryd G (John Christoffersson), Gislaved F (Anders Bertilsson), Lammhult G (Ingvar Christoffersson). Troligen förbisedd!

Carex disticha, plattstarr

Växjö G (Curt Mossberg). I igenväxande sjövik.

Carex arenaria, sandstarr

Lidhult G (Thomas Karlsson), Markaryd G (Tord Holm). På banvallar.

Carex hartmanii, hartmansstarr

Misterhult H (Frank Götmark, Didrik Hedenlo)

Carex globularis, klotstarr

Vrå G (I. Christoffersson), Lidhult G (Thomas Karlsson), Ryssby G (Harry Larsson). I kontakter mellan torv- och moränmarker. Sällsynt så långt söderut.

Carex livida, vitstarr

Annerstad G (Thomas Karlsson), Ryssby G (Göran Svensson), Berga G (Ingvar Christoffersson). Rikliga förekomster för att vara så långt söderut.

Carex sylvatica, skogsstarr

Markaryd G (Tord Holm). På stationsområde, en oväntad växtplats för en i trakten oväntad växt.

Carex hirta, grusstarr

Lidhult G (Thomas Karlsson), Linneryd G (Uno Pettersson), Eksjö F (Tommy Merkert). Tycks vara ovanlig i stora delar av Småland.

Carex acutiformis, brunstarr

Tranås F (Kjell Rönning), Vrigstad F (Birger Lindgren). I Vrigstad på lokal med Kung Karls spiral

Carex riparia, jättestarr

Eksjö F (Bengt-Olof Karlsson). Sällsynt i centrala Småland!

Juncus minutulus, pysslingtåg

Nöttja G, Torpa G, Långasjö G, Vissefjärda G (Thomas Karlsson), Markaryd G (Tord Holm), Barkeryd (Inger Bergqvist). Nyuppställd art, tycks vara ganska spridd.

Juncus stygius, dyttåg

Annerstad G (Thomas Karlsson), Lidhult G och Fryele F (I. Christoffersson), Nydala F (Hakon Hjelmquist), Bottnaryd F (Erik Fagerlund). I Annerstad, Fryele och Nydala tillsammans med riklig vitstarr, i Bottnaryd tillsammans med *Lychnopodium inundatum*, strandlumner, och *Rhynchospora fusca*, brunag.

Gagea pratensis, ängsvårlök

Hossmo H (Thomas Karlsson). Mycket få lokaler i Småland.

Gagea minima, dvärgvårlök

Bergunda G, Tävelsås G (Curt Mossberg). Finns kanske i fler gamla trädgårdar och parker utanför det egentliga utbredningsområdet!

Nartheceium ossifragum, myrlilja

Nybro H, Kråksmåla H, Långemåla H (John Christoffersson). På dessa östliga lokaler ibland tillsammans med sumpnycklar, jungfrulin och klockljud!

Orchis mascula, Sankt Pers nycklar

Urshult G (Rigmor Franzén, Lars Larsson). Kvar på lokaler, som noterats redan av N.J. Scheutz i hans Smålandsflora 1864. I sydvästra Småland även Ryssby G (I. Christoffersson) och Bor F (Arvid Göransson).

Dactylorhiza majalis, majnycklar

Skatelöv G (Nils-Erik Karlsson, Lars Larsson). En återupptäckt klassisk lokal.

Dactylorhiza traunsteineri, sumpnycklar

Södra Ljunga G och Ryssby G (I. och John Christoffersson), Kärda F, Bottnaryd F (Erik Fagerlund), Barkeryd F (Brita Ekenfall, Inger Bergqvist), Eksjö F (Allan Karlsson), Kråksmåla H (John Christoffersson). Med "sumpnycklar" avses i inventeringslistan ett ännu inte helt utforskat artkomplex. Det material vi hittills fått in stämmer väl överens med D. sphagnicola, mossnycklar.

Thesium alpinum, spindelört

Bergunda G (Curt Mossberg). Ett sydvästligt fynd av denna art.

Chenopodium hybridum, lönnmålla

Annerstad G (Allan Johansson). Sällsynt i Smålands inland.

Stellaria nemorum, ssp. glochidosperma, lundarv

Stenbrohult G (Ingvar och Sven Nilsson), Ryssby G, Dörarp G, Åsenhöga F (I. och J. Christoffersson). Samtliga fynd på hyperitberggrund.

Stellaria pallida, blekarv

Hossmo H (Thomas Karlsson). Enligt Hulténs atlas sällsynt. Finns troligen på fler lokaler längs kusten söder om Kalmar.

Nuphar pumila, dvärgnäckros

Stenbrohult G, Agunnaryd G, Ryssby G, Berga G, Hånger F, Värnamo F, Rydaholm F, Hjortsberga G, Nydala F (I. Christoffersson, Erik Fagerlund, Jan Folkesson, Bengt Henriksson, Barbro Otterstedt, Sven och Ingvar Nilsson). Sjutton lokaler inom ett väl avgränsat område i Kronobergs och Jönköpings län. Hur är utbredningen i övriga Småland?

Ranunculus sceleratus, tiggarranunkel

Växjö G (Curt Mossberg), Vetlanda F (Nils Kjellander, Tommy Merkert). Försvinner mer och mer från trakter, där den tidigare förekommit glest, som följd av igenväxning.

Anemone pratensis, fältsippa

Lärkeby H, Ljungby H (Bengt Lundgren). Tidigare uppgiven av Sterner.

Corydalis claviculata, klängnunneört

Döderhult H (Berit Melin). Förvildad i mängd på barkhög.

Draba muralis, lunddraba

Göteryd G (Signe Karlsson). Första fyndet i sydvästra Småland, annars bara längs havs- och Vätternkusten.

Neslia paniculata, korndådra

Långasjö G, Vissefjärda G (Thomas Karlsson). Ett nästan försvunnet åkerogräs. Flera gamla gårds- och åkerväxter tycks leva kvar i denna bygd på gränsen mot Blekinge.

Crambe maritima, strandkål

Söderåkra H (Bengt Lundgren). Noterad av Sterner på denna lokal.

Cotoneaster niger, svartoxbär

Pelarne H (Thomas Karlsson). I klippravin.

Rubus caesius, blåhallon

Markaryd G (Tord Holm). Sällsynt så långt från kusten, spridd vid järnväg liksom *Rubus corylifolius* (Tord Holm).

Rubus scissus, nålbjörnbär

Markaryd G (Tord Holm)

Rubus radula, raspbjörnbär

Hossmo H (Thomas Karlsson). Sällsynt björnbärsart med bara ett par kustlokaler.

Aphanes microcarpa, småfruktig jungfrukam

Långasjö G (Thomas Karlsson). Enda fyndet av *Aphanes* i fem rutor i Långasjötrakten 1981, ehuru släktet var vanligt vid sekelskiftet. I aldrig sprutad åker tillsammans med grön kavelhirs och åkerkösa.

Alchemilla plicata, trubbdaggkåpa

Älmeboda G, Linneryd G (Thomas Karlsson). I gammal gräsmark. I Småland nordlig och sällsynt.

Alchemilla gracilis, glansdaggkåpa

Markaryd G (Tord Hblm), Lidhult G (Thomas Karlsson). Sällsynt nedanför höglandet.

Alchemilla subglobosa, valldaggkåpa

Skillingaryd F (Staffan Johnsson). Sällsynt så långt söderut.

Sanguisorba minor ssp muricata, pimpinell

Döderhult H (Styrbjörn Ejneby). På industriområde.

Lupinus nootkatensis, sandlupin

Hallaryd G, Hinneryd G, Markaryd G, Torpa G, Lidhult G (I. Christoffersson, Tord Holm, Thomas Karlsson). Hittills känd från 11 lokaler. Gammal torpväxt i Sunnerbo. Dess hemland är Alaska, hur den kommit till Småland en gåta.

Genista pilosa, hårginst

Hinneryd G, Torpa G, Lidhult G, Annerstad G (Ebba Blomby, I. Christoffersson, Kerstin Dahlström, Thomas Karlsson). Spridd utefter vägar och järnväg.

Hypericum humifusum, dvärgjohannesört

Fliseryd H (Göran Stranke). På gammal järnvägsbank.

Viola uliginosa, sumpviol

Ljungby H, Mortorp H, Halltorp H, Hagby H (Bengt Lundgren). Förekomsten i dessa socknar är den näst största i Sverige (Största vid nedre Dalälven)

Epilobium collinum, backdunört

Lidhult G (Thomas Karlsson), Burseryd F (Kenneth Andersson). Troligen sällsynt i sydvästra Småland.

Ciraea alpina, dvärghäxört

Traryd G (Bertil Möllerström), Berga G (I. Christoffersson), Bredaryd F (Kajsa Hermansson). Ovanlig i sydvästra Småland.

Erica tetralix, klockljung

Kråksmåla H, Långemåla H, Vimmerby H, Frödinge H, Västra Ed H (John Christoffersson, Birger Danielsson, Sören Mjösberg, Lars-Åke Gustafsson). Östliga lokaler i kärr och vägslänter.

Cuscuta australis, grovsnärja

Kalmar H (Sven Davidsson). I trädgård. Ny art för Småland.

Thymus pulegioides, stortimjan

Linneryd G, Ljuder G, Långasjö G, Södra Sandsjö G, Vissefjärda G, Älmeboda G (Thomas Karlsson), Hovmantorp G (Gösta Ivarsson), Eksjö (Allan Karlsson) På de många lokalerna i Kronobergs län en typisk beståndsdel i torr ängs- och betesmark. Hur långt mot väster, norr och öster går den? I Eksjö finns stortimjan på Ränneslätt som granne till ljunögökontröst och mosippa.

Euprasia stricta var. tenuis, fin ögontröst

Stenbrohult G (Thomas Karlsson), Skillingaryd F (Staffan Johnsson). Tillhör det gamla odlingslandskapet, försvinner tillsammans med slätterängarna.

Euphrasia micrantha, ljunögökontröst

Linneryd G (Signe Karlsson), Torpa G (Thomas Karlsson), Moheda G (Lars Larsson), Ekeberga G (Curt Mossberg), Barkeryd F (Inger Bergqvist, Brita Ekenfall), Eksjö (Allan Karlsson). I ljunghedsvegetation.

Veronica opaca, luddveronika

Linneryd G, Ljuder G, Långasjö G, Vissefjärda G, Älmeboda G, många lokaler (Thomas Karlsson). Detta försvinnande åkerogräs kan man alltså fortfarande se ganska ofta i sydöstra delen av Kronobergs län. Lever nu framför allt kvar i trädgårdsland, en påminnelse om att inventerarna bör uppmärksamma även dessa.

Utricularia australis, citrongul vattenbläddra

Göteryd G (Signe Karlsson). I vattenpöl på industriområde.

Utricularia ochroleuca, blekgul dybläddra

Annerstad G (Thomas Karlsson), Markaryd G (Tord Holm)

Valeriana dioica, småvänderot

Traryd G (Bertil Möllerström), Torpa G (Thomas Karlsson)

Centaurea rhenana, sandklint

Markaryd G (Tord Holm). På spridning från Skåne? Första Smålandsfyndet.